

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 522/2024
08.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Миролјуба Томића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Андреја Миљешића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бачкој Паланци К бр.14/23 од 08.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.973/23 од 24.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 08. маја 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Андреја Миљешића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бачкој Паланци К бр.14/23 од 08.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.973/23 од 24.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци К бр.14/23 од 08.06.2023. године, окривљени АА је, поред окривљеног ББ, оглашен кривим због извршења кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци. Истовремено је одређено да ће се ова казна извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, на адреси ..., улица ..., са електронским надзором, те да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, као и да уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 63. КЗ, окривљеном АА је у изречену казну затвора урачунато време проведено у притвору од 15.04.2022. године до 14.07.2022. године, као и време проведено на издржавању мере напуштања стана од 14.07.2022. године до 03.10.2022. године.

На основу члана 264. став 1. ЗКП, одређено је да су окривљени дужни платити трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.973/23 од 24.01.2024. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Бачкој Паланци и браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Бачкој Паланци К бр.14/23 од 08.06.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Андреј Миљешаћ, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП и због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, те да преиначи одлуку о трошковима поступка тако што ће одредити да трошкови падају на терет буџета, или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је у конкретном случају примењен закон који се не може применити, обзиром да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон на штету окривљеног, на који начин у суштини указује само на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, а с тим у вези наводи да је на окривљеног морао бити примењен Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, а не одредбе Кривичног законика, обзиром да је у време извршења предметног кривичног дела имао 19 година, дакле био је млађе пунолетно лице, чија је интелектуална и социо-емоционална зрелост била нижа у односу на његов узраст, те су постојали законски услови за примену одредаба члана 41. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и изрицање васпитне мере према окривљеном.

Супротно изложеним наводима захтева браниоца окривљеног АА, Врховни суд налази да су нижестепени судови, приликом доношења одлуке о врсти и висини кривичне санкције према окривљеном, правилно применили одредбе Кривичног законика, налазећи да у конкретном случају није било места примени одредаба члана 41. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, имајући у виду обележја личности окривљеног, односно да се ради о млађем пунолетном лицу, старости 19 година, те околности под којима је извршио предметно кривично дело.

Одредбом члана 41. став 1. Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да учиниоцу, који је као пунолетан извршио кривично дело, а у време суђења није навршио 21 годину, суд може изрећи било коју меру посебних обавеза, меру појачаног надзора од стране органа старатељства или меру упућивања у васпитно –поправни дом, ако се с обзиром на обележје његове личности и околности под којима је дело учинио, може очекивати да ће се овим васпитним мерама постићи сврха која би се остварила изрицањем казне.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, којом је, дакле, прописана само могућност, а не и обавеза суда, да пунолетном учиниоцу кривичног дела који у време суђења није навршио 21 годину изрекне васпитну меру или меру упућивања у васпитно-поправни дом, те околности које су и првостепени и другостепени суд ценили у конкретном случају – да су према окривљеном раније већ изричане васпитне мере и васпитни налози, као и околности под којима је учинио кривично дело, и по оцени овога суда указују да је казна затвора у трајању од шест месеци, на коју је окривљени осуђен нижестепеним пресудама, у конкретном случају, правилно одмерена.

Бранилац окривљеног на исту повреду кривичног закона указивао је и у изјављеној жалби против првостепене пресуде, а Апелациони суд у Новом Саду, као другостепени, изложене жалбене наводе оценио је неоснованим, и у образложењу своје пресуде Кж1 бр.973/23 од 24.01.2024. године, с тим у вези, на страни 7, став трећи и страни 8, став први, изнео је јасне и аргументоване разлоге, које и овај суд у свему прихвата као правилне, те на ове разлоге, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП упућује.

Из наведених разлога, налазећи да побијаним нижестепеним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на коју се неосновано указује у поднетом захтеву, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Андреја Миљешића у овом делу одбио као неоснован.

Неосновани су и наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, и с тим у вези истиче да су нижестепени судови, обавезујући окривљеног да плати трошкове кривичног поступка, учинили повреду закона на штету окривљеног, обзиром да је окривљени незапослен и има 19 година, те би у конкретном случају била угрожена егзистенција и изражавање истог, уз сопствени закључак да је суд морао одредити да трошкови поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Чланом 264. став 1. ЗКП, прописано је да када суд окривљеног огласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је одредбом члана 264. став 4. ЗКП прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) и тачка 9) тог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног сарадника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, а суд може окривљеног ослободити од дужности накнаде трошкова постављеном браниоцу из истих разлога, у смислу члана 266. ЗКП.

Дакле, цитиране законске одредбе предвиђају само могућност, а не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе – податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава, што у конкретном случају није учињено, па како је окривљени у конкретном случају правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због предметног кривичног дела, то је правилном применом члана 264. став 1. КЗ окривљени побијаном правноснажном пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка.

Из изнетих разлога, Врховни суд је захтев браниоца окривљеног и у односу на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, оценио неоснованим.

Са свега изложеног а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић